

สรุปข่าว ส่งเสริมการเกษตร

fb กรมส่งเสริมการเกษตร
yt กรมส่งเสริมการเกษตร
x กรมส่งเสริมการเกษตร
su ศูนย์ข่าวกรมส่งเสริมการเกษตร
e agritech.pr@gmail.com

สรุปข่าวกรมส่งเสริมการเกษตร ประจำวันที่ 17 มกราคม 2568

ส่วนกลาง			
ประเด็น	ลำดับ	หัวข้อข่าว	ช่องทางการเผยแพร่
งานกล้วยไม้	1	กรมส่งเสริมการเกษตร เชิญเที่ยวงาน " Beyond & Journey of Siam Orchids " คนรักกล้วยไม้ ไม้ดอกไม้ประดับ ห้ามพลาด 17-19 ม.ค. 68 ณ สยามพารากอน	newswit.com
ส่วนภูมิภาค			
ประเด็น	ลำดับ	หัวข้อข่าว	ช่องทางการเผยแพร่
คลินิกเกษตร	2	สำนักงานเกษตร จ.พิษณุโลก จัดโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ในพระราชานุเคราะห์ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ	NBT11 phitsanulok
เตือนการระบาด เพลี้ยกระโดด สีน้ำตาลในนาข้าว	3	เกษตรอยุธยาแจ้งเตือน แจ้งเตือนชาวนา ระวัง การระบาดเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลในนาข้าว	สำนักงานประชาสัมพันธ์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ลดฝุ่น PM 2.5	4	เกษตรเชียงใหม่ เดินหน้า ‘เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา’ ลดฝุ่น PM 2.5	เชียงใหม่นิวส์
MOU ปาล์มน้ำมัน	5	ชาวสวนปาล์มมีเฮ บริษัทปาล์มรายใหญ่ ทำ MOU ตามมาตรฐานโลก RSPO เชื้อราคาปาล์มดียั่งยืน	77 ข่าวเด็ด
อื่นๆ			
ประเด็น	ลำดับ	หัวข้อข่าว	ช่องทางการเผยแพร่
เตือน โรคขอบใบแห้ง	6	เตือนชาวนา ระวัง “โรคขอบใบแห้ง” ในช่วงสภาพอากาศหนาวเย็นและ กระแสลมแรง	Thailandplus
	7	เตือนชาวนา ระวัง “โรคขอบใบแห้ง” ในช่วงสภาพอากาศหนาวเย็นและ กระแสลมแรง	เรื่องเล่าข่าวเกษตร

กรมส่งเสริมการเกษตร เชิญเที่ยวงาน " Beyond & Journey of Siam Orchids " คนรักกล้วยไม้
ไม้ดอกไม้ประดับ ห้ามพลาด 17-19 ม.ค. 68 ณ สยามพารากอน

นายพีรพันธ์ คอทอง อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร กล่าวว่า ประเทศไทยได้รับการจัดอันดับให้เป็นผู้ผลิตและส่งออกดอกกล้วยไม้เขตร้อน (Tropical orchid) อันดับ 1 ของโลกยาวนานอย่างต่อเนื่องมากกว่า 50 ปี กล้วยไม้จึงจัดเป็นหนึ่งในพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศ ด้วยสภาพภูมิอากาศที่เหมาะสมกับการผลิตในจังหวัดต่าง ๆ ของไทย ได้แก่ นครปฐม สมุทรสาคร กรุงเทพฯ ราชบุรี และนนทบุรี โดยรวมประเทศไทยมีเกษตรกรผู้ปลูกเลี้ยงกล้วยไม้ประมาณ 1,476 ราย มีเนื้อที่เก็บเกี่ยว 17,183 ไร่ สามารถสร้างรายได้ให้กับเกษตรกรจากการส่งออกกล้วยไม้ของไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งกล้วยไม้ตัดดอก เฉลี่ยรวมปีละประมาณ 2 พันล้านบาท ปัจจุบันประเทศไทยส่งออกกล้วยไม้ทั้งในรูปแบบกล้วยไม้ตัดดอกและกล้วยไม้ต้น ประกอบด้วยกล้วยไม้หลากหลายพันธุ์ ซึ่งจะนำมาจัดแสดงในงานกล้วยไม้ระหว่างวันที่ 17 - 19 มกราคม 2568 ณ Living Hall ชั้น 3 ศูนย์การค้าสยามพารากอน กรุงเทพฯ จึงขอเชิญชวนประชาชนเข้าชมกล้วยไม้ และไม้ดอกไม้ประดับภายในงาน ตลอดจนร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการอุดหนุนสินค้าจากเกษตรกรของไทย

กรมส่งเสริมการเกษตร เชิญเที่ยวงาน " Beyond & Journey of Siam Orchids " คนรักกล้วยไม้ ไม้ดอกไม้ประดับ ห้ามพลาด 17-19 ม.ค. 68 ณ สยามพารากอน

อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร กล่าวเพิ่มเติมว่า ภายในงานกล้วยไม้ครั้งนี้ มีการจัดนิทรรศการกล้วยไม้ การแสดงกล้วยไม้ จำแนกเป็น 6 โซน ประกอบด้วย

โซนที่ 1: Orchids garden เป็นการออกแบบ และตกแต่งสวนกล้วยไม้ที่สวยงาม จำลองการอิงอาศัยตามธรรมชาติด้วยกล้วยไม้หลากหลายสกุล เช่น หวาย อแรนดา แวนดา รองเท้านารี ช้าง เป็นต้น รวมทั้ง จัดแสดง

ข้อมูลทางพฤกษศาสตร์ เช่น ลักษณะตามพันธุ์ (ลำต้น ราก ใบ ดอก) ความสำคัญทางเศรษฐกิจ ประเทศผู้นำเข้ากล้วยไม้จากประเทศไทย และองค์ความรู้ต่าง ๆ เช่น การเพาะเลี้ยงของเกษตรกร และการดูแลรักษาต้นกล้วยไม้ เป็นต้น แต่ละพันธุ์ให้แก่ผู้เข้าชมงานทราบ

โซนที่ 2: Sustainable garden เป็นสวนที่สื่อถึงการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ตระหนักถึงภาวะโลกร้อน ภาวะเรือนกระจกสู่ความเป็นกลางทางคาร์บอน การทำการเกษตรอย่างยั่งยืน การนำกลับมาใช้ใหม่ของวัสดุ การรีไซเคิลวัสดุและเพิ่มมูลค่าของวัสดุเหลือใช้อย่างมีระดับ การลดขนาดต้นกล้วยไม้ และการทำสาวกล้วยไม้

โซนที่ 3: Integrated garden จะนำกล้วยไม้ทุกพันธุ์ที่โดดเด่นของประเทศไทย มาจัดสวนผสมผสานกับไม้ดอกไม้ประดับอื่น ๆ อย่างลงตัว

โซนที่ 4: High value product แสดงการยกระดับสินค้ากล้วยไม้ ให้เป็นสินค้ามูลค่าสูง ด้วยกรรมวิธีต่าง ๆ เช่น การแปรรูป การคงสภาพเพื่อเพิ่มมูลค่าของสินค้า เป็นต้น ให้สามารถเข้าถึงกลุ่มผู้บริโภคสมัยใหม่ ตัวอย่างผลิตภัณฑ์ ได้แก่ สารสกัดจากกล้วยไม้เพื่อผลิตเป็นยา/เครื่องสำอาง/แผ่นมาร์กหน้า เซ็มกลัดกล้วยไม้ พวงมาลัย ช่อกล้วยไม้แบบสมัยใหม่ เป็นต้น

โซนที่ 5: Decorate garden เป็นการออกแบบ และการจัดกล้วยไม้ตัดดอกหลากหลายพันธุ์ในภาชนะที่เหมาะสมให้มีความสวยงามผสมผสานกับไม้ประดับและไม้ดอกของไทยที่สื่อถึงวัฒนธรรมตั้งแต่อดีตสู่ปัจจุบัน ร่วมกับศิลปินนานาชาติ เพื่อเป็นการสื่อสารกับผู้เข้าชมงาน ได้เห็นถึงการใช้ประโยชน์จากดอกกล้วยไม้ที่ได้รับอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้องและเหมาะสม จะได้เห็นถึงวิธีการหรือเทคโนโลยีที่สามารถทำให้ยึดอายุกล้วยไม้ตัดดอกได้นานยิ่งขึ้น

และโซนที่ 6: Urban garden ส่งเสริมให้กลุ่มผู้บริโภคในชุมชนเมืองเห็นถึงประโยชน์ในการดูดซับคาร์บอนไดออกไซด์ในอากาศของกล้วยไม้พันธุ์ต่าง ๆ รวมถึงวิธีการดูแลรักษาและยึดอายุต้นกล้วยไม้ให้มีชีวิตคงทน เสริมสร้างสุขภาพจิตด้วยการชมศิลปะความสวยงามของดอกกล้วยไม้

นอกจากนี้ ในงานยังมีกิจกรรมสาธิตสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์กลุ่มสินค้ากล้วยไม้ ไม้ดอกไม้ประดับ และจำหน่ายต้นกล้วยไม้และไม้ดอกไม้ประดับต่าง ๆ ให้ผู้ที่ชื่นชอบการปลูกไม้ดอกไม้ประดับได้เลือกซื้อมากกว่า 100 ชนิด กรมส่งเสริมการเกษตร จึงขอเชิญชวนทุกท่านร่วมชมได้ตั้งแต่วันที่ 17 - 19 มกราคม 2568 ณ Living Hall ชั้น 3 ศูนย์การค้าสยามพารากอน กรุงเทพฯ ตามเวลาเปิดปิดของศูนย์การค้าดังกล่าวโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

สำนักงานเกษตร จ.พิษณุโลก จัดโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ในพระราชานุเคราะห์ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ

<https://www.youtube.com/watch?v=B8D3B7Jw9oQ>

เกษตรอยุธยาแจ้งเตือน แจ้งเตือนชาวนา ระวัง การระบาดของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลในนาข้าว

ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืช จังหวัดชลบุรี

การควบคุม เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล

<p>หากพบในปริมาณน้อย</p> <p>สารชีวภัณฑ์</p> <p>1. เชื้อราบีวเวอเรีย เชื้อสด 1 กก. ผสมน้ำ 80 ลิตร</p> <p>2. เชื้อราเบตาโรเซียม เชื้อสด 1 กก. ผสมน้ำ 100 ลิตร</p> <p>ควรผสมสารจับใบและฉีดพ่นช่วงเย็น</p>	<p>หากพบในปริมาณมาก (10 ตัวต่อกอ)</p> <p>สารเคมีที่มีประสิทธิภาพ</p> <p>กลุ่ม 9B ชื่อสามัญ ไพมีโทริซิน 50%WG อัตรา 40-60 กรัม/ไร่</p> <p>กลุ่ม 29 ชื่อสามัญ ฟลูโธนิคไซด์</p> <p>กลุ่ม 7C ชื่อสามัญ ไพรพอโรกซิเฟน</p> <p>กลุ่ม 4C ชื่อสามัญ ซัลฟอกซาฟลอร์</p> <p>กลุ่ม 2 ชื่อสามัญ อธิโฟล</p> <p>กลุ่ม 4 ชื่อสามัญ ไดโนทีฟูแรน</p> <p>อิมิดาคลอพริด</p> <p>กลุ่ม 1 ชื่อสามัญ ไอโซไพคาร์บ ฟิโนบูคาร์บ</p>	<p>ห้าม!! ฉีดสารเคมีต่อไปนี้</p> <p>1. กลุ่ม 6 อะบาเม็กติน</p> <p>2. กลุ่ม 3A สารไพริทรอยด์ เช่น ไซเพอร์เมทริน แลมด้าไซฮาโลทริน</p> <p>สารเคมีกำจัดตัวอ่อนและคุมไข่</p> <p>กลุ่ม 15 ชื่อสามัญ โนวาลูรอน ลูเฟนบูรอน</p> <p>กลุ่ม 16 ชื่อสามัญ บูโทรเฟซิน 40%SC 60-80 มล./ไร่</p>
---	--	---

ข้อสำคัญ **ปรับหัวฉีดให้เป็นเอียงพวย เน้นให้โดนโคนกอข้าว** ไม่ควรใช้สารเคมีชนิดเดียวกันต่อเนื่องเกิน 3 ครั้ง

#เกษตรอยุธยาแจ้งเตือน แจ้งเตือนชาวนา ระวัง การระบาดของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลในนาข้าว

15/01/2568 | 32 |

#เกษตรอยุธยาแจ้งเตือน

แจ้งเตือนชาวนา ระวัง การระบาดของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลในนาข้าว

หมั่นลงแปลงสำรวจอย่างสม่ำเสมอ เน้นดูบริเวณโคนต้นข้าว

หากพบเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล สามารถใช้สารชีวภัณฑ์หรือสารเคมีควบคุมเพื่อลดการระบาดได้ตามข้อมูลด้านล่างนี้

ลงสำรวจแปลงพื้นที่ 1 ไร่ สุ่มสำรวจ 10 จุดๆ ละ 10 ต้น (นาดำ) หรือ 1 กอ (นาหว่าน)

ขอรับคำแนะนำการป้องกันกำจัด เพิ่มเติมได้ที่

สนง.เกษตรจังหวัด/ สำนักงานเกษตรอำเภอใกล้บ้าน

ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน/หมอพืชชุมชนในพื้นที่

เกษตรเชียงใหม่ เดินหน้า 'เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา' ลดฝุ่น PM 2.5

“เกษตรจังหวัดเชียงใหม่ ปฏิบัติการเดินหน้า เข้าหาไฟ เฟส 2 ตามแนวทางของท่านผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่” “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา”

วันที่ 15 มกราคม 2568 นายเจริญ พิมพ์ชวลิต เกษตรจังหวัดเชียงใหม่ ร่วมกิจกรรม เดินหน้า เข้าหาไฟ ตามแนวทางของท่านผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา โดยได้รับเกียรติจาก นายนิรัตน์ พงษ์สิทธิถาวร ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ เป็นประธาน ในการ เปิดกิจกรรม ดังกล่าว ซึ่งในวันนี้ได้ดำเนินการจัดกิจกรรม ในพื้นที่ 2 อำเภอ ได้แก่ อำเภอสันป่าตอง และอำเภอหางดง

โดยในพื้นที่อำเภอสันป่าตอง นางวาสนา บุญธรรมช่วย นายอำเภอสันป่าตอง กล่าวรายงานวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรม พร้อมด้วย เกษตรจังหวัดเชียงใหม่ หัวหน้าส่วนราชการ ปลัดอำเภอ เกษตรอำเภอสันป่าตอง สำนักงานพัฒนาที่ดินจังหวัดเชียงใหม่ ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำนันผู้ใหญ่บ้าน สโมสรโรตารีเชียงใหม่ถิ่นไทยงาม และกลุ่มเกษตรกรในพื้นที่ ภายใต้โครงการจัดการวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรอย่างยั่งยืน หลังการเก็บเกี่ยวข้าว ด้วยวิธีการไกลบตอซัง ประกอบด้วยกิจกรรมบรรยายด้านวิชาการการงดเผาตอซังและเศษวัสดุทางการเกษตร กิจกรรมฐานเรียนรู้ทำปุ๋ยหมักอัดแท่ง กิจกรรมทำกระดาษจางฟางข้าว กิจกรรมการทำฟางอัดก้อน

และในพื้นที่อำเภอหางดง นายชลิต ทิพย์คำ นายอำเภอหางดงกล่าวรายงานวัตถุประสงค์การจัดกิจกรรม พร้อมด้วยเกษตรจังหวัดเชียงใหม่ หัวหน้าส่วนราชการ ปลัดอำเภอ เกษตรอำเภอหางดง สำนักงานพัฒนาที่ดินจังหวัดเชียงใหม่ ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำนันผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งกิจกรรม ประกอบด้วยฐานเรียนรู้ทำปุ๋ยหมักอัดแท่ง ฐานเรียนรู้การทำก้อนฟางอัดก้อน พร้อมทั้งการสาธิตการไกลบตอซัง

ทั้งนี้แนวทาง ” เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา ” ของผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่

เข้าใจ = นำข้อมูลที่เกษตรกร แจ้งขอเผาในระบบ FireD / ทำให้ทราบเป้าหมายว่า ใครจะเผา พื้นที่ไหน
เท่าไร

เข้าถึง = ไปพูดคุยกับ เกษตรกรเหล่านั้น ขอไม่เผา เปลี่ยนมาไถกลบ ได้ไหม ภาครัฐช่วยค่าน้ำมัน

พัฒนา = ทำให้ไม่เกิดฝุ่นควัน PM 2.5 และดินดีขึ้น มีธาตุอาหารเพิ่มขึ้น

ชาวสวนปาล์มมีเฮ บริษัทปาล์มรายใหญ่ ทำ MOU ตามมาตรฐานโลก RSPO เชื้อราคาปาล์มดียั่งยืน

วันนี้ (15 ม.ค.2568) ที่โรงแรมแก้วสมุย รีสอร์ท อ.เมือง จ.สุราษฎร์ธานี นายบุญสิงห์ วรินทร์รักษ์ ที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ร่วมการทําคัดข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) การสนับสนุนการรวมกลุ่มและพัฒนาศักยภาพของเกษตรกรรายย่อยของสุราษฎร์ธานี ให้ได้รับการรับรองกระบวนการผลิตปาล์มน้ำมันยั่งยืนตามมาตรฐานโลกโดยเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม RSPO ระหว่าง บริษัทเพชรศรีวิชัย เอ็นเตอร์ไพรส์จำกัด (มหาชน) และเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนปาล์มน้ำมันยั่งยืนสุราษฎร์ธานี โดยมีผู้เข้าร่วมประมาณ 250 คน ทั้งนี้ กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีเป้าหมายที่จะขับเคลื่อนภาคการเกษตรให้เกิดการพัฒนาทั้งระบบ เพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายการยกระดับรายได้ของเกษตรกร ตามนโยบาย “ตลาดนำ นวัตกรรมเสริม เพิ่มรายได้” ด้วยการส่งเสริมการผลิตและจัดการสินค้าเกษตร โดยเน้นการผลิตสินค้าเกษตร ที่มีคุณภาพและมาตรฐานที่ตอบสนองความต้องการของประเทศ สามารถแข่งขันในตลาดโลกได้ และเป็นการพัฒนาศักยภาพเกษตรกรรายย่อยของประเทศให้สามารถผลิตปาล์มน้ำมันที่มีความยั่งยืนและได้รับการรับรอง ตามมาตรฐานสากล RSPO เป็นการสร้างเครือข่ายภาครัฐ ภาคเอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการยกระดับปาล์มน้ำมันตลอดทั้งห่วงโซ่อุปทาน ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

โดยกิจกรรมความร่วมมือ 1. เครือข่ายวิสาหกิจชุมชนปาล์มน้ำมันยั่งยืนสุราษฎร์ธานี และบริษัทเพชรศรีวิชัย เอ็นเตอร์ไพรส์ จำกัด (มหาชน) รวมถึงบริษัท นิว ไบโอดีเซล จำกัด ร่วมกันส่งเสริม สนับสนุน และประสานความร่วมมือวางแผนด้านการผลิตสินค้าคุณภาพ ให้ผ่านการรับรองมาตรฐาน RSPO

THAILAND+ PLUS

TV Documentary
Magazine

เดือนธันวาคม ระวัง “โรคขอบใบแห้ง” ในช่วงสภาพอากาศหนาวเย็นและกระแสลมแรง

ชาวนาระวัง...โรคข้าวฤดูหนาว
โรคขอบใบแห้ง

✓ เชื้อสาเหตุ : เกิดจากเชื้อแบคทีเรีย *Xanthomonas oryzae* pv. *oryzae*

✓ โรคนี้เกิดได้ตั้งแต่ระยะกล้าจนถึงระยะออกรวง

✓ อาการเริ่มแรกมีลักษณะขี้ที่ขอบใบล่าง แล้วจะขยายเป็นทางสีเหลืองน้ำยาวตามใบข้าว ใบที่เป็นโรคจะแห้งเร็ว และอาจลงเป็นสีเทา

✓ แผลมีหยดน้ำสีครีม (bacterial ooze) คล้ายยางสน มีลักษณะกลมขนาดเท่าหัวเข็มหมุด ต่อมาเป็นสีน้ำตาล และหลุดลอยไปตามลม น้ำ หรือฝน

✓ หากอาการรุนแรงต้นข้าวจะเหี่ยวเฉา และแห้งตายทั้งต้นโดยรวดเร็ว เรียกว่า **ครีเสก (kresek)**

การแพร่ระบาด

✓ แพร่ระบาดได้ดีในสภาพแวดล้อมที่มีความชื้นสัมพัทธ์สูง เช่น ฝนตก ลมพัดแรง หมอกหนา เป็นต้น

คำแนะนำในการป้องกันกำจัด

หมั่นสำรวจแปลงข้าวของตนเองอย่างสม่ำเสมอ อย่างน้อย สัปดาห์ละ 1 ครั้ง

ใช้พันธุ์ข้าวต้านทานโรคขอบใบแห้ง เช่น สุพรรณบุรี 1 สุพรรณบุรี 60 สุพรรณบุรี 90 กข 7 เป็นต้น

ในดินที่อุดมสมบูรณ์ไม่ควรใส่ปุ๋ยไนโตรเจนปริมาณมาก

เมื่อเริ่มพบอาการโรคขอบใบแห้ง พ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น ซิงค์ไทอะโซล คอปเปอร์ไฮดรอกไซด์ ไตรเบสิกคอปเปอร์ซิลิเฟต เป็นต้น อัตราคำแนะนำในฉลากบนภาชนะบรรจุ

แหล่งข้อมูล : กรมการข้าว
ภาพ : กรมการข้าว, ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวนครสวรรค์
เรียบเรียง : กลุ่มส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนด้านอารักขาพืชและดินปุ๋ย กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย กรมส่งเสริมการเกษตร

กรมส่งเสริมการเกษตร แจ้างเดือนเกษตรกรผู้ปลูกข้าวเฝ้าระวังโรคข้าว เนื่องจากพยากรณ์อากาศในระยะนี้ รายงานว่า บริเวณประเทศไทยตอนบน ยังคงมีอากาศหนาวเย็นโดยทั่วไป และมีอากาศหนาวจัดในบางช่วง ทั้ง ตอนบนของภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออก และภาคกลางมีหมอกหนาในหลายพื้นที่ ซึ่ง เหมาะสมต่อการแพร่ระบาดของโรคของขอบใบแห้ง ซึ่งสามารถแพร่ระบาดไปกับกระแสลมได้ โดยเฉพาะใน สภาพแวดล้อมที่มีความชื้นสัมพัทธ์สูงหรือมีหมอกหนา ซึ่งในปี 2565 ในช่วงเดือนมกราคมถึงเดือนมีนาคม มี รายงานการระบาดในพื้นที่ตอนบนของภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 235 ไร่

ลักษณะอาการของโรคขอบใบแห้ง โรคนี้เป็นได้ตั้งแต่ระยะกล้าจนถึงระยะข้าวออกรวง อาการเริ่มแรกมี ลักษณะข้าวที่ขอบใบล่าง และประมาณ 7 – 10 วัน จะขยายกลายเป็นทางสีเหลืองยาวตามใบข้าว ใบที่เป็นโรค จะแห้งเร็ว และสีเขียวจะจางลงเป็นสีเทา ๆ ถ้าปักดำจะแสดงอาการหลังปักดำแล้ว 1 เดือน ใบที่เป็นโรค ใน ส่วนของขอบใบจะมีรอยขีดชำเปลี่ยนเป็นสีเหลือง แผลมีหยดน้ำสีครีม (bacterial ooze) คล้ายยางสนกลม ๆ เท่าหัวเข็มหมุด ต่อมาเป็นสีน้ำตาลและหลุดไปตามลม น้ำ หรือฝน แผลจะขยายไปตามความยาวของใบ หาก มีการเข้าทำลายรุนแรง ต้นข้าวจะเหี่ยวเฉา และแห้งตายทั้งต้นโดยรวดเร็ว เรียกอาการนี้ว่า ครีเสก (kresek)

การแพร่ระบาด แพร่ระบาดได้ดีในสภาพแวดล้อมที่มีความชื้นสูง เช่น หมอกหนา ลมพัดแรง ฝนตก เป็นต้น

การป้องกันกำจัดโรคขอบใบแห้ง ควรใช้พันธุ์ข้าวที่ต้านทานต่อโรคขอบใบแห้ง เช่น สุพรรณบุรี 1 สุพรรณบุรี 60 สุพรรณบุรี 90 หรือ กข 7 เป็นต้น ในดินที่อุดมสมบูรณ์แล้ว ไม่ควรใส่ปุ๋ยไนโตรเจนในปริมาณมากเกินไป ความจำเป็น ไม่ควรระบายน้ำจากแปลงที่เป็นโรคไปสู่แปลงอื่น หากปลูกข้าวพันธุ์อ่อนแอต่อโรคดังกล่าว เช่น กข 6 ขาวดอกมะลิ 105 พิษณุโลก 2 ชัยนาท 1 ควรเฝ้าระวังการเกิดโรค หากเมื่อเริ่มพบอาการของโรคบน ข้าว ให้ใช้สารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น ซิงค์ไทอะโซล คอปเปอร์ไฮดรอกไซด์ ไตรเบสิคคอปเปอร์ซิลิเฟต เป็นต้น

เรื่องเล่า ข้าวเกษตรกร

เดือนชานา ระวัง “โรคขอบใบแห้ง” ในช่วงสภาพอากาศหนาวเย็นและกระแสมรส

กรมส่งเสริมการเกษตร แจ้งเตือนเกษตรกรผู้ปลูกข้าวเผื่อระวังโรคข้าว เนื่องจากพยากรณ์อากาศในระยะนี้ รายงานว่า บริเวณประเทศไทยตอนบน ยังคงมีอากาศหนาวเย็นโดยทั่วไป และมีอากาศหนาวจัดในบางช่วง ทั้งตอนบนของภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออก และภาคกลางมีหมอกหนาในหลายพื้นที่ ซึ่งเหมาะสมต่อการแพร่ระบาดของโรคของขอบใบแห้ง ซึ่งสามารถแพร่ระบาดไปกับกระแสมรสได้ โดยเฉพาะในสภาพแวดล้อมที่มีความชื้นสัมพัทธ์สูงหรือมีหมอกหนา ซึ่งในปี 2565 ในช่วงเดือนมกราคมถึงเดือนมีนาคม มีรายงานการระบาดในพื้นที่ตอนบนของภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือรวม 235 ไร่

ลักษณะอาการของโรคขอบใบแห้ง โรคนี้เป็นได้ตั้งแต่ระยะกล้าจนถึงระยะข้าวออกรวง อาการเริ่มแรกมีลักษณะซ้ำที่ขอบใบล่าง และประมาณ 7 – 10 วัน จะขยายกลายเป็นทางสีเหลืองยาวตามใบข้าว ใบที่เป็นโรคจะแห้งเร็ว และสีเขียวจะจางลงเป็นสีเทา ๆ ถ้าปักดำจะแสดงอาการหลังปักดำแล้ว 1 เดือน ใบที่เป็นโรคในส่วนของขอบใบจะมีรอยขีดซ้ำเปลี่ยนเป็นสีเหลือง แผลมีหยดน้ำสีครีม (bacterial ooze) คล้ายยางสนกลม ๆ เท่าหัวเข็มหมุด ต่อมาเป็นสีน้ำตาลและหลุดไปตามลม น้ำ หรือฝน แผลจะขยายไปตามความยาวของใบ หากมีการเข้าทำลายรุนแรง ต้นข้าวจะเหี่ยวเฉา และแห้งตายทั้งต้นโดยรวดเร็ว เรียกอาการนี้ว่า ครีเสก (kresak)

การแพร่ระบาด แพร่ระบาดได้ดีในสภาพแวดล้อมที่มีความชื้นสูง เช่น หมอกหนา ลมพัดแรง ฝนตก เป็นต้น

การป้องกันกำจัดโรคขอบใบแห้ง ควรใช้พันธุ์ข้าวที่ต้านทานต่อโรคขอบใบแห้ง เช่น สุพรรณบุรี 1 สุพรรณบุรี 60 สุพรรณบุรี 90 หรือ กข 7 เป็นต้น ในดินที่อุดมสมบูรณ์แล้ว ไม่ควรใส่ปุ๋ยไนโตรเจนในปริมาณมากเกินไป ความจำเป็น ไม่ควรระบายน้ำจากแปลงที่เป็นโรคไปสู่แปลงอื่น หากปลูกข้าวพันธุ์อ่อนแอต่อโรคดังกล่าว เช่น กข 6 ขาวดอกมะลิ 105 พิษณุโลก 2 ชัยนาท 1 ควรเผื่อระวังการเกิดโรค หากเมื่อเริ่มพบอาการของโรคบนข้าว ให้ใช้สารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น ซิงค์ไทอะโซล คอปเปอร์ไฮดรอกไซด์ ไตรเบสิกคอปเปอร์ซัลเฟต เป็นต้น